

Tractebel Etik & Uygunluk politikası

Doğruluk Referansı

“ Etik ilkelerimiz, işimizin temelini oluşturur ve gelecekteki büyümemiz için kilit bir itici güçtür. Tüm çalışanlarımız, bu etik ilkelere bütünüyle saygı göstermeye ve bunları örnek teşkil edecek şekilde benimsemeye kararlı olmalıdır. Etiğe uygun davranmak, tüm iş faaliyetlerimize dahil edilmesi gereken temel bir kuraldır. Her birimiz, her kademede bundan sorumluyuz, dolayısıyla herhangi bir uyumsuzluk vakasına karşı sıfır tolerans politikası uygulanacaktır. Etik kurallara uygun iş yapmak öncelikli şartımızdır. Bu bağlamda etik bizim Faaliyet Ruhsatımızdır.”

Anne HARVENGT – Tractebel İcra Kurulu Başkanı

Doğruluk, Tractebel'in etik ve uygunluk programını dayandırdığı temel ilkelerin bir parçasıdır.

Tractebel Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu tarafından onaylandığı şekilde; bu referans belgesi, Tractebel Etik ve Uygunluk Programının bir parçası olarak günlük hayatlarında örnek teşkil edecek şekilde hareket edebilmek için Programı benimsemesi gereken tüm Tractebel personeli için etkin bir araç olmayı hedeflemektedir.

Bu doğruluk referans belgesi, sahtekarlık, yolsuzluk ve nüfuz ticaretinin önlenmesine adanmış politikaları ve prosedürleri bir araya getirir. Tractebel'in ISO 37001: 2016 Standardı içerisinde belirtilen gereksinimleri karşılayan yolsuzlukla mücadele programını oluştururken en yüksek seviyede etik standartları bir temel olarak kullanılmıştır.

Bu Doğruluk Referans Belgesi, tüm Tractebel iştirakleri, kontrol edilen kuruluşları ve herhangi bir kuruluş adına hareket eden her bir kişi için geçerlidir. Bu aynı zamanda performansımızı sürekli olarak ölçerek ve iyileştirerek tüm faaliyetlerimizde doğruluk ile mükemmeliyeti yakalama küresel amacımızın da bir parçasıdır.

1. Tanımlar ve düzenleyici panorama¹

1.1. Sahrekarlığın tanımı

Bir çalışanın veya Grup veya bir Grup kuruluşunun adına hareket eden bir hizmet sağlayıcının, geçerli herhangi bir kanunu ihlal ederek veya Grup tarafından şart koşulan herhangi bir zorunlu standardı ihlal ederek birini yanlış yönlendirmek veya birinden istifade etmek için gerçekleştirilen her türlü niteliğe veya amaca sahip her türlü eylemi veya her türlü davranışı sahtekarlık sayılır.

Sahtekarlık aşağıdaki görüldüğü gibi birden fazla forma sahip olabilir:

- verilerin ve/veya belgelerin kasıtlı olarak tahrifatı, gizlenmesi veya yok edilmesi
- yanlış girdiler veya beyanlar
- hesapların tahrifatı
- sahte belge düzenleme
- para aklama
- dolandırıcılık
- bilgisayar sistemlerine zorla girme
- yolsuzluk (aşağıdaki 1.2. maddeye bakınız).

Sahtekarlık aşağıdaki şekilde karakterize edilir:

- bir eylem veya ihmal
- referans çerçevenin ihlali: geçerli kanunlar, şirketin kuralları
- bazen sahtekarlığı gerçekleştiren kişinin kanundan kaçabilmesi, para kazanabilmesi, yersiz avantaj elde edebilmesi veya kendi itibarını koruması vb. için gizlilik ile yapılması.

1.2. Yolsuzluğun tanımı²

Yolsuzluk özel bir sahtekarlık formudur. Gerek özel gerekse kamusal olsun, yolsuzluk aşağıdaki şekillerde gerçekleşebilir:

Aktif: bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak alması muhtemel veya almasının muhtemel varsayıldığı bir avantaja karşılık her türlü yersiz avantajın (parasal veya başka şekilde) verilmesi, teklif edilmesi veya taahhüt edilmesi.

¹ Daha fazla açıklama için lütfen Engie Etik Davranış Kuralları'nın Sözlük bölümüne de bakınız.

² Bu belgede bahsi geçen tanımlar, Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Birleşik Krallık Rüşvet Kanunu (UKBA), ABD Yabancı Yolsuzluk Eylemleri Kanunu (FCPA) ve Fransız Sapin II kanuna dayanır ve geçerli mevzuattan farklı olabilir.

Pasif: doğrudan veya dolaylı olarak alması muhtemel veya almasının muhtemel varsayıldığı bir avantaja karşılık kişinin kendisi veya başkaları için her türlü yersiz avantajı istemesi, onaylaması, kabul etmesi veya alması.

Yolsuzluk aşağıdaki görüldüğü gibi birden fazla forma sahip olabilir:

Nakdi faydalar: yersiz bir avantaj elde edebilmek için rüşvetler, krediler, bahşişler, sahte faturalar veya sponsorluklar, kolaylaştırma ödemeleri (lehtarın hakkı olan bir formalitenin tamamlanmasını hızlandırmak için verilen tutarlar (örn. vize, geçiş izni vb.);

Aynı faydalar: hizmetlerin, davetlerin, hediyelerin, stajyerlik veya istihdam vb. sağlanması. Genel olarak yolsuzluğa, yolsuzluğu örtmeyi amaçlayan bir sahtekarlık da eşlik eder:

Şantaj: bir kişinin şiddet, şiddet tehdidi veya zorlama yoluyla avantaj elde etmeye çalışması;

Nüfuz ticareti: yolsuzluk yapan kişinin bir makam veya kamu organı tarafından üçüncü bir tarafın lehine bir karar alınmasını sağlamak için var olan veya var olduğu düşünülen nüfuzunu kullanması;

Bir kamu görevlisi tarafından şantaj: bir kamu görevlisini veya kendisine kamusal görev verilen bir kişinin yersiz olduğunu bildiği halde vergi, katkı, harç veya diğer resimleri alması veya talep etmesi veya bahsi geçen kişilerin kanunlara ve düzenlemelere aykırı bir şekilde herhangi bir kamu vergisinden, katkısından, harcından veya resminden herhangi bir formda ve herhangi bir sebeple herhangi bir muafiyet sağlaması.

1.3. Düzenleyici panorama

Çoğu ülke, medeni ve cezai yaptırımlarla birlikte son derece ilgili olabilecek ve bazı durumlarda zaman aşımına uğramayacak şekilde rüşveti ve kamusal veya özel özneler tarafından rüşvetin kabul edilmesini veya talep edilmesini cezalandıran kanunlara sahiptir.

Bu hukuki normlar, ülkelerin ekonomik politikaları gerçekleştirmesini sağlar. Özellikle Birleşik Krallık Rüşvet Kanununun (UKBA), ABD Yabancı Yolsuzluk Eylemleri Kanununun (FCPA) ve Fransız Sapin II Kanununun, suçun nerede işlendiğine ve suç işleyenin uyruğuna bakılmaksızın suç işleyenlere karşı ülkelerin kendi mahkemelerinde yargılama yetkisi veren sınırlar ötesi bir erişimi vardır.

Dahası, Fransa ve Avrupa'da bulunan aynı suçtan dolayı iki kere yargılanmama ilkesi (non bis in idem) uluslararası davalarda sistematik olarak uygulanamaz olduğu için tek bir yolsuzluk eylemi birden fazla mahkeme tarafından cezalandırılabilir.

Tractebel'in yolsuzlukla mücadele taahhütleri, Grup'un yolsuzluğu engelleme eylemlerinin bir parçasıdır. Tüm Tractebel kuruluşlarındaki tüm personel, iş danışmanları, ticari ve mali ortaklar, altyükleniciler ve tedarikçiler ve himaye ve sponsorluk projelerindeki ortaklar ve lehtarlar için geçerlidir. Bu taahhütlerin etkili bir şekilde uygulanması, uğranılan cezaları hafifletecek potansiyel bir hafifletici unsur olabilir.

Daha genel olarak, Tractebel'in yolsuzlukla mücadele politikaları ve prosedürleri, Grup'un Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve Çok Uluslu İşletmeler için OECD Kılavuzu gibi en yüksek seviyedeki uluslararası etik ve uygunluk standartlarına uyma arzusunun yansımasıdır.

Öte yandan, yolsuzlukla mücadele taahhüdünün bir parçası olarak Grup, 10. ilkesi yolsuzlukla mücadele ile ilgili olan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesine ve yolsuzlukla mücadele amacı güden bir sivil toplum kuruluşu olan Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Fransa Şubesine katılarak düzenleyici çerçevenin ötesinde bir gönüllü taahhütte bulunmuştur. Tractebel, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Belçika Şubesine de katılmıştır.

2. Şirkete ve çalışanlara etkileri

2.1. Şirket için sahtekarlık ve yolsuzluğun potansiyel etkileri

Sahtekarlık ve yolsuzluk, yüksek ve telafi etmesi zor olabilecek finansal maliyetler ortaya çıkarabilir; ancak daha genel olarak bazı türde şirketler için başlıca riskler teşkil ederler:

Stratejik Risk

Bir yolsuzluk vakası, harici büyüme için bir dezavantaj teşkil edebilir ve bir birleşme veya satın alma fiyatını kötü yönde etkileyebilir. Yolsuzluktan suçlu bulunan bir şirket ekstrem durumlarda şantiyelerini kapatmak, ülkeden çıkmak zorunda bırakılabilir veya daha genel olarak kendini sözleşme almaktan men eden bir kara listede bulunabilir ve gelişim stratejisini yeniden düşünmek zorunda bırakılabilir.

Dahası, çoğu şirket paydaşı (derecelendirme kuruluşları, endüstriyel müşteriler, ortaklar vb.), şirket ile bir ilişkiye girmeden şirketin önce etik ve şeffaflık garantileri sunmasını zorunlu tutacaktır.

İmaj ve itibar riski

Bir yolsuzluk vakasının kamu tarafından bilinir hale gelmesi durumunda ardından gelen etkileri çok çok daha ciddi olabilir. Yolsuzluk vakasının medya tarafından ele alınması, halkın ve müşterilerin güveninin kaybolmasına sebep olacaktır. Herhangi bir yolsuzluk hükmü veya şüphesi, şirketin operasyonel mükemmeliyeti yakalamak ve kamuoyunun etik ve toplumsal

normlarına uygunluk için gösterdiği tüm çabaların hiçe sayılmasına ve şirketin itibarına ve faaliyet meşruiyetine kalıcı bir hasar gelmesini ve finansal piyasaların şirketi sorgulamasına ve potansiyel olarak cezalandırmasına sebep olacaktır.

Bütçe ve finansal risk

Elbette şirkete uygulanan cezai yaptırımlar, hak edilmemiş karların geri ödenmesi (geçmiş ve gelecek) ve projenin bitirilmesinden kaynaklı ciro kaybı açısından doğrudan bir bütçe riski vardır. Aynı zamanda şantiyelerin kapatılması, sözleşmelerden çıkarılma (özellikle kamu ihalelerinden) veya fon alımından mahrum bırakılma (özellikle Dünya Bankası tarafından kara listeye alınma) gibi doğrudan olmayan sonuçlar da vardır.

Tüm bu sonuçlar, kazançlarda, dağıtılan karda ve büyüme beklentisinde bir düşüşe yol açacaktır. Uzun vadede finansal piyasaların güveninin kaybolması mümkündür ve bu sebeple şirketin hisse fiyatı düşecektir.

Yolsuzluk şirket içerisinde ürünlerin ve hizmetlerin gerçek rekabetçiliğini gizler ve piyasa gereksinimlerine düzenli olarak adapte olabilmelerinin önüne geçer. Yolsuzluk ekonomik açıdan şeffaf ve adil rekabet ilkesini çarpıtır. Ulusal seviyede ve özellikle de en fakir ülkelerde kamusal kaynakları sosyal ilerleyişi teşvik edecek eylemlerden başka yerlere yönlendirir ve demokratik şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine aykırı hareket eder. Tüm bu sebeplerden ötürü yolsuzluk, para ve hapis cezaları da dahil ağır cezalara ve hüküm giyen bireyler için vatandaşlık haklarından mahrum bırakılmaya tabidir.

Dahili uyum riski

Sahtekarlık ve yolsuzluk, dahili atmosfere kalıcı zarar verebilecek ve Grup'un değerlerine ve taahhütlerine temelden aykırı etik dışı süreçlerdir. Personelin motivasyonunu, aidiyet duygusunu, mevcut çalışanların sadakatini etkileyebilir ve Grup'un en yetenekli kişileri kendine çekme becerisinin kaybolmasına yol açabilir.

2.2. Çalışanlar için sahtekarlık ve yolsuzluğun potansiyel etkileri

Gerek aktif gerekse de pasif olsun, sahtekarlık ve yolsuzluk suçlu çalışanları kişisel bir risk içerisine sokar. Bu çalışanlar kendilerini medeni ve cezai kovuşturmayaya karşı açık hale getirirler (yasal maliyetler, birkaç milyon Euro tutarında para cezaları, hapis cezası, bazı ülkelerde ikamet kısıtları vb.) ve çalışma hayatlarında (iş kaybı, yeni iş bulmada zorluk) ve sosyal hayatlarında (ailelerinin dağılması, sosyal tecrit vb.) olumsuz etkilere maruz kalırlar.

Dahası, adli makamlar, gerekli uygunluk programının etkili bir şekilde uygulanmasında eksiklikten, önleme vazifesini yerine getirmede başarısızlıktan vb. çalışanları yolsuzluk eyleminde bulunan kuruluşların yöneticilerini de yargılamaya yatkındırlar.

Tractebel, sahtekarlığa, yolsuzluğa ve insan haklarının ihlaline karşı Sıfır Tolerans politikası yürütmektedir ve bu da Tractebel'in Etik ve Uygunluk Programına ve aşağıda belirtilen referans metinlere uygunlukta başarısız olduğunun kanıtlanması halinde bu durumun düzeltici ve/veya disiplin yaptırımlarıyla sonuçlanabileceği anlamına gelir. Dahası, böyle bir başarısızlık, cezai yargılama ve yaptırımlara da yol açabilir.

2.3. Misillemeye karşı çalışanların korunması

Tractebel personeli, kendilerinin makul ölçüde bir rüşvet riski olabileceklerini değerlendirdikleri ve organizasyon tarafından önemsiz olduğu düşünülmeyen herhangi bir faaliyete katılmayı reddettikleri veya böyle bir faaliyeti geri çevirdikleri için herhangi bir misillemeyle karşılaşmayacaktır.

3. Tractebel referans metinleri

Tractebel'in etik ve uygunluk programı 4 farklı seviyedeki referans metinlere dayanır:

- 1. Tractebel Etik ve Uygunluk Politikası**, her türlü yasadışı ve etik dışı eylemlere karşı bir doğruluk kültürü ve sıfır tolerans politikasını benimser ve Grup Etik Davranış Kurallarını ve diğer politikaları ve prosedürleri Etik ve Uygunluk Programının temeli olarak benimser.
- 2. Grup Etik Davranış Kuralları**, Grubun beş temel etik ilkesini ortaya koyan bu kurallar, tüm Grup çalışanları (daimi veya geçici, üçüncü taraf bir şirket tarafından görevlendirilmiş) ile Grup şirketlerinin tüm yöneticileri, müdürleri ve direktörleri için geçerlidir. Ayrıca tedarikçilerimiz, hizmet sağlayıcılarımız, ticari, operasyonel ve finansal ortaklarımız gibi tüm üçüncü taraflarla olan ilişkilerimiz için de geçerlidir. Aynı zamanda projelerimizden etkilenen yerel topluluklar, kamu yetkilileri, STK'lar vb. ile de ilgilidir.
- 3. Referans belgeler**, Grup içerisinde etik kültürünün somut olarak uygulanması ve geliştirilmesi için Tractebel tarafından kullanılan politikaları ve prosedürleri bir araya getirir: Doğruluk referans belgesi, insan hakları referans belgesi / insan hakları politikası ve etik uygunluk referans belgesi.
- 4. Lobcilik ve tedarikçi ilişkileri üzerine davranış kuralları**, Grup'un spesifik mesleki kategorilerdeki etik taahhütlerinin sonuçlarını belirler.

Mevcut tarihe kadar aşağıdaki politikalar ve prosedürler (bkz. Tractebel etik ve uygunluk referans belgeleri mimarisi ve Tractebel web sitesi ve Grup intranetindeki Etik ve Uygunluk sayfalarında yer alan aşağıdaki politika ve prosedürlerin sunumları) doğruluk referans belgesi içerisinde toplanmıştır:

- Tractebel Coğrafi Strateji ve Ayak İzi Politikası
- İş danışmanı politikası
- Hediye, ikram ve teknik seyahat politikası
- Etik, çevresel ve toplumsal sorumluluk maddesi
- Yatırım projeleriyle ilişkili ortaklar için durum tespiti politikası
- Himaye ve sponsorluk bağlamında durum tespiti politikası
- Tedarikçiler ve alt yükleniciler için durum tespiti politikası
- İK süreçlerine etik ilkelerinin dahil edilmesi üzerine politika
- Kişilerin dahili/harici işe alımı sürecinde etik risklerinin olup olmadığına dair etik durum tespiti notu
- Çıkar çatışmalarını önleme politikası

Erken uyarı işaretlerini yönetme kılavuzu da Grup'un doğruluk kültürüne katkıda bulunur.

Bu farklı temalar üzerine her türlü bilgi ve detay için doğrudan intranetteki Tractebel Etik ve Uygunluk sayfalarında mevcut olan yukarıdaki politikalara ve prosedürlere bakınız.

4. Tractebel personelinin sorumlulukları

Kadrolu çalışanlar ve Tractebel adına çalışan harici yükleniciler de dahil tüm Tractebel personellerinin bahsi geçen doğruluk kültürüne örnek teşkil edecek şekilde riayet etmesi ve bunları teşvik etmesi gerekir. Tractebel'deki herkes bundan her seviyede sorumludur.

Tüm Tractebel personellerinin, aşağıdaki sorumluluklar da dahil olacak ancak bunlarla sınırlı olmayacak şekilde yukarıda tanımlanan geçerli referans metinlerin hükümlerine uyması gerekir:

- Dürüşte davranmak ve doğruluk kültürünü teşvik etmek
- Etik ve Uygunluk programına ve özellikle de yolsuzlukla mücadele hükümlerine karşı hesap verebilir şekilde örnek davranışta bulunmak
- Kendini geçerli kanunlar, düzenlemeler ve politikalara aşına hale getirmek ve bunlara uymak
- Kendi fonksiyonları özelinde öngörülen tüm zorunlu eğitilmelere katılmak

→ Her türlü ihlali veya potansiyel ihlali ya da ihmal edilmiş riskleri tanımlamak ve raporlamak

5. Etik & Uygunluk hattı

Dünya çapında etik ve uygunluk faaliyetlerini teşvik etmek için Tractebel, Baş Hukuk, Etik & Uygunluk Sorumlusu ve Etik ve Uygunluk Dairesi Başkanı önderliğinde Etik & Uygunluk Sorumlularından (EUS) oluşan bir ağa güvenir.

Grup, her çalışana ve Grup dışındaki her türlü kişiye (müşteri, tedarikçi vb.) açık olan ve şirketin etik kurallarının ihlalini veya şüphelenilen ihlallerinin fark edilmesi halinde irtibata geçilebilecek şu ihbar hattını oluşturmuştur: ethics@engie.com, Ücretsiz yardım hattı: **00 800 2348 2348**.

Etik ve Uygunluk Hattı için irtibat epostası: ethics@tractebel.engie.com

EUS'ların tam listesini, bu kişilerin sorumluluk alanını ve irtibat kanallarını şu bağlantı ([link](#)) üzerinden bulabilirsiniz.